

Дослідження летких сполук хвої *Juniperus Communis* L.

Олійник Я.Я., Сидора Н.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Вступ. Під дією екологічних факторів з'являються нові, мутуючі мікроорганізми, які є збудниками дерматологічних захворювань та не чутливі до традиційних препаратів. Тому актуальним є пошук природних джерел біологічно активних речовин для створення ефективних антимікробних та бактерицидних засобів. Ялівець звичайний - *Juniperus communis* L. є представником родини кипарисові *Cupressaceae* роду ялівець *Juniperus*. З літературних джерел відомо, що ліпофільні речовини, зокрема, леткі сполуки, які входять до складу ефірних олій, мають широкий спектр антимікробної активності. Тому актуальним є дослідження летких сполук хвої *Juniperus communis* L. для розширення відомостей з хімічного складу сировини та прогнозування її подальшого використання.

Мета дослідження. Метою дослідження стало ідентифікувати та встановити вміст летких сполук хвої *Juniperus communis* L.

Методи та об'єкти дослідження. Леткі компоненти визначали у ліпофільній фракції хвої *Juniperus communis* L., яку одержували хлороформом. Використовували хроматограф Agilent Technology HP6890 GC з мас-спектрометричним детектором 5973N. Умови аналізу: хроматографічна колонка кварцова, капілярна HP-5MS, довжина колонки 30 м, внутрішній діаметр 0,25 мм; газ-носій – гелій; швидкість руху газу-носія 1 мл/1хв.; об'єм проби – 2 мкл.; введення проби у режимі splitless; швидкість введення проби 1,2 мл/1хв протягом 0,2 хв.; температура термостату 50 °С з програмуванням 4 °хв до 220 °С; температура детектора і випарювача 250 °С.

Основні результати. В ліпофільній фракції ідентифіковано такі леткі компоненти як сабінол, α -пінен, сабінол, сабінен, α -пінен, α – туйєн, терпінен, гераніол, кадінен, α -терпінен, метиловий спирт.

Висновки. За літературними даними леткі сполуки, ідентифіковані у ліпофільній фракції хвої *Juniperus communis* L., виявляють антимікробний, бактерицидний, протигрибковий ефект, зокрема, відносно *Staphylococcus aureus*, що може бути використано у подальшому для створення лікарських засобів для лікування захворювань шкіри (екзем, дерматитів), викликаних цим збудником.

Список літератури

1. Adebajo A. Antimicrobial activities and microbial transformation of volatile oils of *Eugenia uniflora* / Adebajo A. Otske K., Aladesanmi A. // *Fitoterapia*. 2010 – Vol. 5. – p. 415–455.

2. Angioni A. Chemical composition of the Essential Oils of Juniperus from Ripe and Unripe Berries and Leaves and Their Antimicrobial Activity / Angioni A., Barra A., Russo M. // *Agric. Food Chem.* – 2002. – Vol. 51 (10). – p.173–178.
3. Davies N. Gas chromatographic retention indices of monoterpenes and sesquiterpenes on methyl silicon // *J. Chromatogr.* – 2000. – Vol. 5. – p. 1–24.
4. Yanish C.R. Western juniper succession: changing fuels and fire behavior // M.S. Thesis, University of Idaho, 2004. – p. 408–418.
5. Zenkevich I. G. Chromato-mass-spectrometric identification of BAS // *Structural chemistry.* – 2009. - Vol. 50, №5. – P. 895-909.

Сучасний стан розробки трансдермальних терапевтичних систем

Олефір А.І., Вишневська Л.І.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

liliavyshnevaska@gmail.com

Вступ. Трансдермальні терапевтичні системи – дозована м'яка лікарська форма для зовнішнього застосування у формі пластирів або плівок. Історія створення трансдермальних терапевтичних систем (ТТС) розпочалася ще в 1979 році в США. Тоді з'явився перший трансдермальний пластир зі скополаміном для лікування морської хвороби. Пізніше з'явився не менш популярний нікотинний пластир. Зараз на світовому ринку існує більше 100 найменувань, а в Україні зареєстровано 10 ТТС [1].

Мета дослідження. Аналіз сучасного стану розробки лікарських засобів у формі пластирів, зокрема трансдермальних терапевтичних систем.

Методи та об'єкти дослідження. Для досягнення поставленої мети було проведено теоретичний аналіз наукових публікацій та патентів останніх років щодо розробки трансдермальних терапевтичних систем.

Основні результати. Трансдермальні терапевтичні системи, які присутні на фармацевтичному ринку України, відносяться до першого покоління, що мають або матричну, або мембранну структуру. Дифузія активних фармацевтичних інгредієнтів в кров відбувається за рахунок різниці концентрацій та іноді використовуються енансери як допоміжні речовини, що прискорюють проникнення діючих речовин через шкіру (диметилсульфоксид, лаурокапрам та ін.).

У трансдермальних терапевтичних системах другого покоління з метою стимуляції дифузії використовуються фізіотерапевтичні методи: електрофорез, іонофорез, сонофорез (некавітаційний ультразвук).